

Zidane enonadstropne hišice so ograjene in obrnjene z lepšo stranjo na vrt. Državna poslopja, hoteli in nekatere zasebne hiše v večjih mestih so moderne večnadstropne stavbe. Navadno so tudi starejša kitajska mesta obdana z obzidji, ki imajo štiri glavne vhode, razvrščene po straneh neba. Častni vhod je na južni strani. Skoraj na vsak kilometer razdalje se nad obzidjem dvigajo obrambni stolpi. Večina mest ima tudi velika skladišča, kamor navozijo pridelkov, ki jih vsako leto razdele in nadomeste z novo letino. Ulice so ozke, le zadnja desetletja se med modernimi stavbami širijo široke ceste.

Znameniti so kitajski kuliji. To so urni in močni tekači, ki nosijo ali vozijo v dvokolnicah ljudi višjih razredov. Kitajci so znani kot bistri, sposobni in okretni trgovci. V rabi sta kovan in papirnat denar. Udomačeni sta vsepovsod dve igri: kartanje in domina.

Mnogo je na Kitajskem postopačev in roparjev, ki so prava nadloga. Imajo veliko strogih in za nas nenavadnih kazni. Najpogostejša kazen je nošenje nekakega ovratnika, zbitega iz desk (velikost 1 m²), ki tako oklepa obsojenčev vrat, da niti do ust ne more seči z roko. Tak hodi okrog in si prosi hrane. Nadalje kaznujejo s pretepanjem, izgonom in preseljevanjem. Smrtni kazni pa sta obglavljenje in utopitev.

Kitajska je bila nekoč najkulturnejše cesarstvo sveta, zdaj pa je republika in nekako onemogla država. Glavno mesto je Nanking s 650.000 prebivalci (prej Pejping z 1.500.000 prebivalci). Važno je пристanišče Tientsin (»nebeški brod«) z 1.400.000 preb., kamor smejo pripluti tudi evropske ladje.

K stari Kitajski državi še spadajo Mandžurija, Mongolija, Vzhodni Turkestan in Tibet. V teh deželah pa imajo njihovi obrobni sosedje večji vpliv kot Kitajci, ki so njihovi gospodarji. Prebivalci teh krajev so Kitajci, Mongolci in Mandžurci.

Kitajci so zelo delaven, a skromen in silno vljuden narod, pripravljen vsakomur pomagati. Vse je tam zelo poceni. Večinoma radi delajo moški in ženske, bogati in revni. Mnogo je revnih, a malo brezposelnih. Beračijo res le bolni in onemogli starejši. Zelo ljubijo družinsko življenje in spoštujejo stare narodne običaje.

Mirko Kunčič

Zarkžene pojo

**Me smo žarkžene, me smo žarkžene,*
v žarkih ognjenih spočete, rojēne.**

**V tihih nočeh se po jasah sprehajamo,
zvezde lovimo, s kresnicami rajamo.
Kmeta ob setvi z nasveti zalagamo,
bolnim in žalostnim v stiskah pomagamo.**

O Bog, ki si sonce,	obvaruj ga besov,
o Bog, ki si luč,	prižgi blagovest
o Bog ki si ogenj,	mu cvetne nedelje,
daj narodu ključ	velike noči,
do skritih zakladov,	ublaži mu rane
do srečnejših zvezd,	teh žalostnih dni!

*Zarkžene = slovenska bajeslovna bitja v gorah, zaščitnice domačinov in dobrih ljudi.